

Havelkovo dokumentární drama *Elity* vychází v audio zpracování. Přiblíží konspirační byty, noční podniky i práci agentů StB

Audio adaptace původní divadelní hry, kterou Jiří Havelka napsal pro činohru Slovenského národního divadla, sleduje příběh společenských elit, které svůj vliv získaly za minulého režimu a udržely si ho dodnes. V hlavních rolích uslyšíte Zdeňka Piškula coby politika Andreje, Jiřího Vyorálka, Filipa Březinu, Vojtěcha Vondráčka, Kláru Meliškovou, Annu Kameníkovou, Tatjanu Medveckou, Pavlu Tomicovou, Jiřího Lábuse či Václava Neužila.

Časy se mění, elity zůstávají

Děj věrný podtitulu *Hovory o spolupráci* ukazuje, jak komunističtí prominenti využili svých informací a vazeb, aby se dále udrželi na vrcholu společenského i politického žebříčku. Inspirací se staly některé skutečné životní příběhy. Jedním z důležitých zdrojů byly záznamy ve svazcích Státní bezpečnosti. Přesvědčování ke spolupráci, vyhrožování, nátlak, konspirační byty, noční bary i náhled do života agentů StB a jejich spolupracovníků vynikají v superprodučním zpracování, o které se postarala Audioteka, jedna z největších audioknižních platforem v Česku.

Stále aktuální téma

Audio verze vychází přímo ze scénáře, na jehož základě hru inscenovalo Slovenské národné divadlo. Navíc jsou v ní uplatněny scény, které na divadelních prknech nakonec prostor nedostaly. „Zvažovali jsme i možnost aktualizovat příběh do roku 2024, protože inspirace skutečnými lidmi je zřejmá. Nakonec jsme se ale rozhodli zůstat u původní verze a ponechat děj spíše univerzální. Morální dilemata a lidská dramata v něm jsou nadčasová, což je ostatně jeden z důvodů, proč jsme se rozhodli *Elity* posluchačům nabídnout,“ uvádí za Audioteku šéfproducent Michal Sieczkowski.

„*Elity* tnou do živého, ačkoliv se zabývají naší československou minulostí. Snaží se postihnout ono slavné 'převlékání kabátů' i relativizaci viny. Právě to jsou stále aktuální témata, jelikož postavy z těchto příběhů mají stále velkou moc u nás i na Slovensku,“ dodává dramaturgyně Tereza Nováková.

Vynikající obsazení

Inscenaci ve Slovenském národném divadle režíroval přímo autor Jiří Havelka. K již zrežirovaným textům se nerad vrací, a tak se i po dohodě s ním chopila audio zpracování zkušená a oceňovaná režisérka Bela Schenková. Ta se spolu s produkcí významně podílela na výběru interpretů. Oproti divadelní inscenaci, ve které několik herců hrálo vícero postav, je jich v audio zpracování více, aby stejné hlasy nebyly pro posluchače matoucí. Politika Andreje ztvárnil Zdeněk Piškula.

Posluchači se mohou těšit i na Jiřího Vyorálka, Filipa Březinu, Vojtěcha Vondráčka či Václava Neužila, kteří mají v *Elitách* velký prostor například coby příslušníci StB. Představí se také Klára Melišková, Pavla Tomická, Anna Kameníková, Tatjana Medvecká nebo Jiří Lábus.

„Rád bych zdůraznil účast méně známé, ovšem vynikající hradecké herečky Zory Valchařové Poulové, která se zhostila dramatické role matky chlapce zavražděného psy pohraničnicků,“ dodává Michal Sieczkowski.

Přiblížit předrevoluční československou realitu pomohou také slovenští herci. Prvním z nich je Csongor Kassai, který hraje hned ve třech jazycích. Spojnicí mezi slovenskou inscenací a českou audio verzí je Richard Stanke. Zatímco na divadelních prknech ztvárnil menší roli Příslušníka 2, nyní získal výraznější postavu Příslušníka 1.

Autentické prostředí

Studio, ve kterém se natáčelo, bylo aranžované tak, že evokovalo konspirační byty a domovy hlavních postav, v nichž se odehrává celý děj. *„Bylo vybaveno stoly, křesly, gauči a dalšími rekvizitami, které herci v průběhu natáčení používali. Šlo například o skleničky, jídlo či doutníky. Herci nestáli za pultíky, ale byli neustále v pohybu. Nabírání zvuku tak připomínalo spíše filmové postupy,“* přibližuje režisérka Bela Schenková.

Osvědčená spolupráce

Zvukový plán *Elit* je postaven na třech základních pilířích. Jsou jimi snaha o maximální civilní herecký projev, znepokojivá, tichá až podprahové ambientní hudba a realistické zvuky od počítání mincí přes podepisování dokumentů až po cinkání skleniček nebo třeba srkání vody. Některé zvuky jsou záměrně atypicky hlasité a znetvořené. Do zdánlivě obyčejných, ale zřůdných hovorů příslušníků StB tak vnášejí děsivý a občas groteskní prvek.

Za Sound Design a hudbu je zodpovědný Bojan Bojič, držitel tří cen za nejlepší zvuk na Audioknize roku. Je rovněž autorem úvodní znělky, která si pohrává s dobovou písní „Kupředu levá“. Kombinuje ji s autentickou nahrávkou Internacionály ze sjezdu Komunistické strany SSSR ze 70 let, s projevem Gustava Husáka a také s výňatky z nesouvislého novoročního projevu zřejmě indisponovaného Leonida Brežněva. Protikladem k normalizačním nahrávkám jsou zvukové záznamy z demonstrací v roce 1989, které v závěru nahrávky ilustrují změnu režimu.

K poslechu již nyní

Elity jsou již třetím titulem z pera Jiřího Havelky, který Audioteka uvedla v superprodukčním zpracování. Prvním byli *Vlastníci* v režii Natálie Deákové. Titul se stal Audioknihou roku 2020 v kategorii Dramatizace. Velký úspěch slavila i dokumentární audio rekonstrukce vraždy Alexandra Litviněnka, která vyšla pod názvem *Agent*. Režiroval ji sám autor Jiří Havelka. V Audioknize roku 2021 *Agent* exceloval v kategoriích Dramatizace a Nejlepší zvukový design. Navíc se stal absolutním vítězem této prestižní ankety.

Elity jsou pro posluchače připravené již nyní na www.audioteka.cz a v Audioteka Klubu.

O Audiotece

Audioteka je největší platforma s audioknihami v České republice. Na tuzemském trhu oslavila v říjnu 2024 třináct let existence. Vedle české klasiky, detektivek, sci-fi, fantasy a cestopisů přináší posluchačům také faktografická díla, biografie i tituly zaměřené na sebezdraví a zdravý životní styl. Poslech na míru umožňuje aplikace Audioteka s řadou vylepšených funkcí, díky nimž si posluchači audioknihy vychutnají i bez připojení k internetu. Více o novinkách, službách i titulech najdete na www.audioteka.cz.

Kontakt pro média: Evženie Belanová, e-mail: mediacz@audioteka.com, tel: 777 202 392